

## IX. Český jazyk – sloh

(středa 10. 3. 2021)

1) Přečteme si charakteristiku literární postavy Saturnina od Zdeňka Jirotky.

2) Zde máte k vytištění zápis, který si vlepíte nebo přepíšete do slohového sešitu (pokud jste to ještě neudělali):

**Charakteristika**

- týká se především charakteristiky osoby
- představuje duševní vlastnosti (vnitřní znaky) – povahové rysy, schopnosti, zájmy – charakteristika vnitřní,
- duševní vlastnosti člověka se projevují ve vztahu k lidem, v jednání, ve vztahu k práci.

**Vlastnosti se vyjadřují:**

- konstatováním = přímá charakteristika,
- konkrétními příklady jednání = nepřímá charakteristika,
- srovnáním (s jinou osobou).

**Důležitá je:**

- volba výstižných výrazů, zvl. hodnotících,
- převaha přídavných jmen (vyjadřují vlastnosti), případně slovesa spojená s přídavnými jmény;
- časté je užití přirovnání.

**Osnova (návrh):**

**I. Úvod** – seznámení s charakterizovanou osobou (skupinou), jméno, zařazení, náš vztah k ní, stručný popis, povšechné údaje

**II. Stať**

- a) vnější projevy povahy
- b) vztah k lidem, jednání
- c) vztah k přírodě, k prostředí
- d) vztah k práci
- e) nadání, schopnosti, zájmy
- f) vztah k sobě samému

**III. Závěr, zobecnění, shrnutí**, v čem je vzorem, co kritizujeme

3) Na oživení charakteristiky je vhodné v ní využít různá přirovnání a rčení, která vystihují lidskou povahu. Zde je cvičení na rčení:

Doplňte chybějící slova – které vlastnosti jsou zde vyjádřeny?

Co na \_\_\_\_\_, to na jazyku. Ani \_\_\_\_\_ neublíží. Nechává si otevřená zadní \_\_\_\_\_. Z každého si dělá \_\_\_\_\_.

Opravte chyby ve rčeních a vyjádřete jejich význam vlastními slovy:

Má obě nohy pravé, Bere si to příliš k žaludku. Má srdce na levém místě. Není ani krab, ani rak. Přiložil paži k dílu.

4) Další cvičení – napište do sešitu ke každému zadání co nejvíc vlastností:

vztah k lidem, jednání s lidmi –

vztah k přírodě, k prostředí –

vztah k práci –

nadání, schopnosti –

vztah k sobě, zájmy –

5) Domácí úkol: napište charakteristiku Popelky, Sněhurky, Karkulky

z pohledu jiné postavy z příslušné pohádky. Pošlete do Zadání do úterý 16. 3. 2021.